

הקדמה

טיילתי בדרום ומרכז אמריקה בין החודשים דצמבר 2012 – יולי 2013. חלק מהמידע המפורט לעיל מופיע גם באתרים המוכרים – "למטייל" ו-"גרינגו", ועל כן חלק מהטיפים קצרים וחלקם ארוכים יותר ומפורטים עם מידע נוסף ועדכני. בנוסף, בחרתי לפרט רק מה שהיה נראה לי חשוב ומהותי. הטיפים הקצרים וההמלצות על מקומות או אטרקציות מסוימות נרשמו על ידי מכיוון שהן היו מאוד מוצלחות ומהנות. כאמור, מדובר בדעתי ודעות שאר חבריי לטיול.

טיפים כלליים

ממליץ כמובן לנסוע באוטובוסי לילה ממקום למקום – חוסך זמן וכסף, במקום לישון בהוסטל אתם לנים באוטובוס. תשכחו מדין ואגד, האוטובוסים בדרום אמריקה (פרט לברזיל) ברמה גבוהה מאוד (בהנחה שבחרתם ב-CAMA).

כרטיסי טיסה פיקטיביים

אולי הטיפ הכי חשוב שתקבלו כאן. ככל הידוע לי, המדינות הבעייתיות ביותר הם פרו ופנמה, בדגש על האחרונה. הטיפ בוודאות תקף לטיסה מפרו לפנמה ועל מנת למזער סיכונים ממליץ לכם בכל טיסה שיוצאת מפרו לפנמה ליעד כלשהו ובפרט לפרו לפנמה לעבוד לפי הטיפ הנ"ל. לגבי טיסה מנתב"ג למדינה בדרום או מרכז אמריקה – אין כל חשש, לגבי טיסה מארגנטינה לברזיל או מברזיל לבוליביה, עדיין לא שמעתי על אנשים שנתקלו בבעיה הנ"ל.

ממליץ לכם לעשות בדיוק מה שאני אומר לכם לעשות על מנת שלא להסתכן בכך שלא תוכלו לעלות על הטיסה שלכם. אתם יכולים לקרוא על החוויה שלנו בהמשך.

1. עדיף שהטיסה שלכם לא תיפול בין השעות 03:00-00:00 (ע"פ שעון ישראל), זה יכול ליצור מעט בעיות עם תהליך הכרטוס שאסביר לכם בהמשך.
2. במדינת פנמה דורשים שכל אדם שנכנס למדינה דרך האוויר, יציג הוכחה שהוא גם מתכוון לצאת מהמדינה דרך האוויר, קרי טיסה מפנמה ליעד אחר. פה חשוב להדגיש, זה לא משנה אפילו אם אתם מתכוונים להישאר בפנמה שבוע ויש לכם

- כרטיס טיסה אמיתי ששולם מקוסטה ריקה, ממקסיקו או מכל מדינה אחרת לישראל לליעד אחר. **אתם חייבים שיהיה לכם כרטיס טיסה מפנמה עצמה ליעד כלשהו אחר.** גם כרטיס אוטובוס מפנמה למדינה אחרת כנראה לא יעזור.
3. חשוב להדגיש שהחלק הבעייתי קורה בעמדת הצ'ק אין של שדה התעופה של מדינת המוצא, ממנה אתם טסים ולא בשדה התעופה של פנמה עצמה.
4. על מנת להתגבר על בעיה זו יש לבצע את הצעדים הבאים:
1. יש לבקש מסוכן הנסיעות שלכם לכרטיס להזמין לכם כרטיס יציאה מפנמה למדינה אחרת, ולאחר מכן, שישלח לכם את ההזמנה למייל שתוכלו להדפיס אותה ולהציג אותה לפקיד של חברת התעופה איתה אתם טסים.
 2. ככל הידוע לי, סוכן הנסיעות יכול לכרטיס כרטיס ולשמור אותו בסטטוס "שולם" עד 00:00 בלילה. לאחר 12 בלילה התשלום מתבצע באופן אוטומטי ולכן חברת הנסיעות חייבת לבטל אותו לפני. לכן השעות שציינתי בסעיף 1 קצת פחות טובות כי זה יכול להיות קצת לחוץ\בעייתי ועלול לקרות לכם מה שקרה לנו (ראו סיפור בהמשך).
 3. החלק הקריטי ביותר הוא מרגע שאתם ניגשים לפקיד והוא בודק את פרטי הכרטיס שלכם ועד שגלגלי המטוס מתנתקים והמטוס ממריא. בקונקשנים ובטרמינל בפנמה עצמה לא התבקשנו להראות שום הוכחת יציאה כדוגמת זו, ככה שהבעיה מוגבלת רק לשדה התעופה במדינת המוצא.
 4. לסיכום, מבקשים מהסוכן להזמין כרטיסים פיקטיביים מפנמה ליעד כלשהו ולשמור אותם במצב מכורטס עד שתעלו על הטיסה (ניתן פשוט לומר לו בטלפון מתי הטיסה ממריאה ושייקח טווח זמן ביטחון ויבטל אותם לדוגמה חצי שעה אחרי זמן ההמראה המשוער, ככה שלאורך כל השהייה שלכם בשדה התעופה הכרטיסים שלכם יהיו בסטטוס "שולם"). מי שלא מבצע את הפעולות הנ"ל מסתכן בכך שהוא לא יעלה על הטיסה ועל כך אתם מוזמנים לקרוא כאן:

להלן הסיפור שלנו:

הזמנו כרטיסי טיסה מפרו (לימה) לפנמה. זכרנו שקראנו בעבר באינטרנט על כך שכדאי להדפיס דף הזמנה פיקטיבית של כרטיסי טיסה או לבקש מסוכן הנסיעות שישלח מסמך שמעיד לכאורה על כך שיש לנו כרטיסי יציאה מפנמה למדינה אחרת. ברוב אתרי האינטרנט נכתב שהפקידים בשדה התעופה לא בודקים האם הכרטיסים אכן מכורטסים או לא (כלומר האם באמת הם הוזמנו ושילמו עליהם כסף) אך לא כך היה אצלנו.

ראשית, כשניגשנו בפעם הראשונה לדלפק, הפקידה בדקה את מספרי ההזמנה של הכרטיסים והיא ראתה שהם מבוטלים \ לא שולמו ואמרה לנו שאנחנו לא יכולים לעלות על הטיסה. התקשרנו אל הסוכנת והיא אמרה שהיא תכרסם לנו אותם (כלומר שבמחשב בשדה התעופה זה ייראה כאילו הכרטיס שולם). בנוסף, היא ביקשה מאיתנו להתקשר אליה אחרי שאנחנו עוברים את הביקורת דרכונים שתבטל אותם כי יש דד-ליין מסוים שאחריו יש חיוב תשלום אוטומטי על הכרטיסים (יש פרק זמן מסוים בו הכרטיס יכול להיראות במחשבי שדות התעופה כמוזמן ושולם למרות שבפועל עדיין לא באמת שילמו עליו). היא שלחה לנו למייל את ההזמנה החדשה והראנו את זה לפקידה והכל היה בסדר. אחרי שעברנו את כל הבדיקות והיינו חצי שעה לפני העלייה למטוס התקשרנו לסוכנת לבטל. כאשר באנו לעלות על הטיסה הפקיד בשרוול אמר לנו שאנחנו לא יכולים לעלות לטיסה כי יש בעיה עם הכרטיסים שלנו (מסתבר שהם עשו בדיקה אחרונה קצת לפני ההמראה שלנו ועלו על זה שהיא ביטלה אותם). נאלצנו לחזור להוסטל ולדבר עם הסוכנת שאמרה לנו שהיא יכולה לשמור את הכרטיס בסטטוס 'שולם' רק עד 12 בלילה (לפי שעון ישראל) כי אחרי זה החיוב מתבצע. חזרנו למחרת ב-12 בצהריים עם הזמנה חדשה אך פה התחילו הצרות החדשות – החברה שאיתה טסנו (Copa Airlines – אל תטוסו איתם!!!) כנראה כבר סימנו אותנו ברשימה השחורה שלהם והסכימו שנעלה לטיסה רק עם כרטיסים שמודפסים ישירות מחברת איבריה (הישנים של פעם – האלו שעשויים מקרטון), איתה לכאורה היינו אמורים לטוס מפנמה לישראל (באופן אירוני איבריה כבר לא מפיקה כרטיסים כאלו אז לא הייתה לנו בכלל אפשרות להשיג אותם, ככה שהגענו למבוי סתום ללא אפשרות לטוס עם אותה חברת תעופה). בשלב זה התחלנו להתייאש ולריב איתם כי האופציות שהם הציעו לנו זה או שנקנה כרטיס יציאה דרך החברה איתה טסנו (Copa Airlines) או שלא נטוס. אחרי הרבה חילופי דברים וצעקות הם העבירו אותנו לחברה תעופה אחרת (הזוי ביותר) - AVIANCA, שלא דרשה להדפיס את אותם כרטיסים מיוחדים דרך איבריה (אך יש לציין שגם חברה זו בדקה האם הכרטיסים אכן מכורטיסים!) והצלחנו לנחות בפנמה בשלום.

ארגנטינה

בואנוס איירס

1. פזו – שער שחור. כפי שנאמר כבר מספר פעמים, הגעה עם הרבה דולרים מזומנים עשויה לחסוך אלפי שקלים! על כל דולר ניתן לקבל בין 8-10 פזו לעומת השער הרגיל בבנקים ובשדות התעופה שעומד על 5-6 פזו. פריטה של 1000 דולר בשוק שחור לעומת הוצאה של פזו מכספומט, השווה ערך ל-1000 דולר, עשויה להניב רווח של 2100 - 1700 ₪ לטובת הפריטה בשוק השחור. מומלץ ללכת עם כמה חברים לרחוב פלורידה (שם תמצאו כבר הרבה אנשים וחנויות שרק מחכים לכם שתבואו לפרוט אצלם) ולפרוט שם דולרים. ההצעה ללכת כמה אנשים ביחד היא לאו דווקא בשל עניין הבטיחות (אני לדוגמא הלכתי לבד והרגשתי בטוח לחלוטין) אלא מפני שכאשר אתם מחליפים הרבה דולרים יש לכם יותר כח מיקוח לגבי גובה שער החליפין. בנוסף, כדאי להביא שטרות של 100 (גם 50 זה בסדר אבל עדיף 100, על שטרות קטנים תקבלו פחות) נקיים, כמה שיותר חדשים ולא מקושקשים\מסומנים ככה יש סיכוי שיעשו לכם פחות בעיות ופרצופים בזמן ההחלפה ותקבלו שער גבוה יותר. אם אתם לא מגיעים לבואנוס להלן מקומות נוספים בעלי שער גבוה יחסית בארגנטינה – סלטה, ברילוצ'ה ופוארטו איגוואסו.

2. תחבורה ציבורית בבואנוס איירס – יש קטע מעצבן באוטובוסים שם שניתן לשלם רק במטבעות. הדרך הפשוטה ביותר להתגבר על הבעיה הזו היא לרכוש כרטיס אלקטרוני נטען באחד מהקיוסקים, שאיתו משלמים באוטובוסים ואף ברכבת התחתית. הוא לא יקר במיוחד ויחסוך לכם הרבה כאב ראש. האופציה השנייה הפחות מומלצת היא להתחיל "לקבץ נדבות" ולהמיר שטרות למטבעות בקיוסקים ומנהגי מוניות. אם תבואו קבוצה גדולה הם ייבהלו לא יפרטו לכם אז שמישהו אחד יכנס ויפרוט קצת מטבעות בכמה חנויות שונות או מכמה מוניות שונות.

3. משחק כדורגל - מאוד מומלץ ללכת למשחק של בוקה ג'וניורס. אווירה מחשמלת וחוויה ייחודית, במיוחד אם אתם חובבי כדורגל.

4. ממליץ לקנות כרטיסי טיסה אצל קאסה זולה – יש להם דילים והצעות ממש טובות. הם השיגו לחבר שלי כרטיס מברילוצ'ה לסלבדור ממש זמן קצר לפני

הקרנבל ובמחיר מצחיק מאוד. בכל מקרה גם אם אתם לא מתכננים לקנות כרטיסי טיסה הם יישמחו לייעץ ולעזור לכם.

5. לכל הבליינים למיניהם – תבואו מדוגמים ויפים כמו שאתם יוצאים למסיבות בארץ, אחרת יש סיכוי שלא יכניסו אתכם.

6. מי שרוצה ללכת לקזינו – יש הסעות חינם. חכו על השדרה הראשית ויגיע ואן עם ציור של הקזינו שיאסוף אתכם אל הקזינו (ניתן לשאול בהוסטל היכן הוא עובר).

7. מתכננים לבקר בגן החיות לוחאן (ליטוף טיגריסים, אריות ונמרים – גורים ובוגרים)? חובה שיהיה לכם כרטיס נסיעה אלקטרוני, לא ניתן לשלם במטבעות פזו באוטובוס שנוסע לגן החיות!

ברילוצ'ה

פיצה ללא הגבלה – בברילוצ'ה קיימות מספר פיצריות שבימים מסוימים מקיימות מבצע פיצה ללא תחתית. שווה, נחמד וטעים מאוד.

סטייקים וגלילות – ממליץ לנסות גם את פילה הבקר (Bife De Lomo) וגם את הסיניטה (Bife De Chorizo) במסעדות המוכרות דה אלברטו וטוני. כמובן יש גם מבחר גדול של גלידריות וחנויות שוקולד שגדולות כמו סופר מרקט.

צניחה חופשית – ישנה אפשרות לעשות צניחה חופשית גם בברילוצ'ה. המחיר מעט יקר יותר מקורדובה\רוסאריו. עולה בערך כ-900-800 פזו, אבל הנוף של האגמים וההרים מפצה על כך ומעצים את החוויה בכמה רמות מאשר סתם לצנוח לנוף שומם.

אל קלאפטה

לגונה נימז - Laguna Nimes אחרי 20:30 כניסה חינם. יש שם שקיעות יפות ומומלץ לקחת פק"ל קפה ומוזיקה ולשבת שם לצפות בשקיעות, כמו כן רצוי להתלבש טוב כי קריר שם בשקיעה. לחובבי הקזינו – יש שם בליינדים נמוכים לשולחנות (10 פזו).

אל צאלטן

יש מאפיה נחמדה בסוף העיר שניתן לקנות בה אחלה של מאפים, אלפחורסים ואמפנדס!

אושואיה

פארק טיירה דל פואגו - המסלולים המומלצים ונחשבים היפים יותר בפארק הם 2 או 4, במידה ומגיעים לפני 7:30 (או מתי שהפארק נפתח) ניתן להיכנס בלי לשלם, שאני הייתי הכניסה עלתה 80 פסו, כמו כן צריך גם לקוות שהפקחים לא ישימו לב אליכם שאתם יוצאים, אם תגיעו מוקדם אז לא תצטרכו ככה"נ לשלם וגם הפקחים לא ישימו לב אליכם.

לגונה איזמרלדה - מסלול קליל של 2-3 שעות לכל כיוון הדרך מאוד יפה ובסופה מגיעים ללגונה מרהיבה, בדר"כ המסלול ללגונה מאוד בוצי ויש סיכוי גבוה שאחרי הטיול הזה הנעליים שלכם יהיו מלאות בבוץ, מומלץ לצאת ללגונה קבוצה גדולה של אנשים ולהשכיר נהג עם מיני ואן שייקח אותם הלוך ויבוא לאסוף אתכם בחזור במידה ותהיו קבוצה גדולה תוכלו להשיג מחיר טוב על המיני ואן. הכניסה ללגונה עולה באזור ה-10 פסו.

סלטה

ברמת העיקרון מומלץ להשכיר אוטו ולטייל באזור. אם לא – ניתן לצאת לטיולים מאורגנים דרך חברות הטיולים. מומלצים הטיולים בצוואר השטן, טרק באזור קזוואטה ואת טיול הר שבע הצבעים.

כדאי מאוד לבקר במסעדת וייחו ג'ק ולהזמין ביפה דה לומו. לטעמי הסטייק אפילו טעים יותר מברילוצ'ה.

יש שם בשדרה הראשית קזינו חביב אבל הדילר כל הזמן מנצח :P.
הוסטל נחמד שהיינו – [Hostel de la Linda](#), יש פינת מחשבים, מטבח נחמד, עמדה עם פלייסטיישן לשחק פרו אבולושן סוקר ושולחן פינג פונג בחצר.

איגואסו

בעיניי מקום הטבע הכי יפה שראיתי בטיול, פשוט מביטים במפלים בהשתאות ונשארים עם פה פעור. לדעתי שווה ללכת לשני הצדדים ולא כדאי לוותר – אתם כבר שם. עדיף קודם את הצד הברזילאי מכיוון שהארגנטינאי יותר מרשים אבל הברזילאי נותן תמונת פנורמה על כל המפלים. כאמור כדאי מאוד לעשות את שניהם בשביל השלמת החוויה וצפייה בכל הזוויות. הפארק ציפורים בצד הברזילאי מאוד יפה ומרשים, אל תפססו אותו!

BAMBO RESTOBAR – מסעדה לא מומלצת, שירות רע, אנטישמים, המקום מפוצץ זבובים והם מתאבדים לכם באופן מיידי לתוך הכוסות שתייה ברגע שאתם מוזגים את המשקה. את הבעלים זה לא מעניין, ולא הסכימו להחליף לנו את השתייה.

ברזיל

ריו דה זנרו

סיור בפבלות – ממליץ מאוד מאוד לצאת לסיור עם ברונו – כדאי מאוד איתו. משיחות עם אנשים עולה כי קיים פער משמעותי בהנאה בין אנשים שיצאו לטיול יום בריו שכולל כמה אטרקציות, ביניהם הסיור בפבלות לבין אלו שייצאו לסיור ייעודי עם ברונו. הנה הפרטים:

https://www.facebook.com/favela.walking?ref=br_tf

מומלץ ללכת למשחק כדורגל.

תצפית מפסל ישו \ **הר הקורקובדו** - תבדקו את מזג האוויר ומצב השמיים שלא מעונן לפני שאתם הולכים.

החוף של איפנמה יותר יפה מזה של קופהקבנה. עם זאת, שווה להסתובב בטיילת קופקבנה לראות את העיצובים של דמויות ומבנים שנבנו ועוצבו בעזרת חול.

מסעדות – ממליץ על מסעדת **Pittas**, כשמה כן היא, במקום נמכרים פיתות עם שווארמה \ פרגיות \ פלאפל וכו'. בנוסף, באזור של קופקבנה יש מספר מסעדות עם מבצעי פיצה אכול כפי יכולתך (**Pizzeria Fagulha** לדוגמא בקופקבנה) – תבואו רעבים.

בטיחות – אולי המקום היחידי שטיילתי בו שבאמת צריך לתת דגש על זהירות ובטיחות. במהלך השהות שלי בעיר כמעט כל יום נתקלתי בישראלים שנשדדו או שכייסו אותם. ברגע שיורד החושך אני ממליץ לכם מאוד לא להסתובב לבד! גם אם זה לצאת שנייה לקנות משהו בקיוסק, עדיף שתלכו כמה חברים ביחד. כנ"ל לגבי שעות הבוקר המוקדמות, בין 06:00 ל-08:00, לא כדאי להסתובב לבד כי בשעה הזאת אין תנועה רבה ברחובות והסיכויים להישדד גבוהים גם כן. באופן כללי, בריו דה ז'נרו עדיף להסתובב עם בגדים פשוטים, שיהיה עליכם כמות כסף לאותו יום בלבד ללא אשראי או דרכון (אפשר לקחת צילום דרכון במקום).

איליה גרנדה

הפנינה של ברזיל. אי קסום ומיוחד מאוד, שנשאר בתולי ברוב אזוריו. אם יש מקום שאסור לוותר עליו בברזיל זה איליה גרנדה – שונה לגמרי מכל שאר המקומות שהייתי בהם.

לופז מנדס – חוף מרהיב ושקט! מומלץ מאוד להגיע לשם ולהסתלבט על החוף הלבן.

דויס רויס – אנחנו הלכנו ברגל בג'ונגל לחוף. לקח בערך כשעתיים. הלכנו בזמן שירד קצת גשם ככה שהנחלים התמלאו והחלו להיווצר מפלים. היה מוצלח מאוד! ראינו חרקים משונים, קופים והנוף הפראי היה יפה מאוד.

סיור שנירקולים – אחת האטרקציות השוות לחובבי העולם הימי. ניתן לראות הרבה דגים יפים ובנוסף אנחנו ראינו הרבה מאוד צבי ים בשנירקול! רק לשם השוואה – כשצללתי בתאילנד ראיתי פחות צבי ים ממה שראיתי שם.

אין כספומטים באי אז להביא מראש כסף לעיתים יש הפסקות חשמל קצרות – דווקא נחמד להתנתק ולהרגיש קצת את הטבע. אל תצפו ממש לאינטרנט – לעיתים הוא בכלל לא עובד. אפשר אפילו סתם לצאת לטיול רגלי בג'ונגלים של האי, נחמד למדי.

ג'רי קאקווארה

מקום בהחלט מיוחד, אמנם ההגעה אליו מתישה ולא פשוטה בכלל אבל במידה ויש לכם זמן ואתם רוצים להגיע למקום קצת יותר מיוחד ושקט בהחלט שווה את המאמץ, במקום עצמו אין כבישים בכלל והכפר קטן מאוד ככה שהולכים רק ברגל ממקום למקום.

אין כספומטים בג'רי בכלל!!! הכספומט הקרוב ביותר נמצא שעה וחצי נסיעה מהכפר לכן תדאגו לבוא עם מספיק כסף מראש כי יש אנשים שכ"כ נהנו שם ורצו להישאר עוד ימים ונתקעו ללא כסף ונאלצו לקחת כסף מחברים.

מומלץ בשעות הערב לעלות אל הדיונה הראשית בחוף (אי אפשר לפספס אותה) ולצפות בשקיעות היפות שיש בג'רי, לאחר השקיעה בדר"כ יש מופעי קפוארה על החוף ברמה גבוהה מאוד.

כדאי מאוד לעשות את הטיול באגני שעובר בין הלגונות (שימו לב שיש שני טיולים היותר יפה זה הטיול שעוברים בין הלגונות) במהלך הטיול מגיעים ללגונות יפות עם מים מתוקים (נווה מדבר) ובדרך רואים את כל הדיונות של ג'רי... טיול מאוד מומלץ וכיף. בג'רי יש מיליון סוכנויות ככה שזה לא ממש משנה עם תלכו כי כולם עושים פחות או יותר אותו דבר וכמובן שתנסו להוריד את המחיר כמה שיותר. לגבי חיי לילה אל תצפו שיהיה פה יותר מדי.. בדר"כ בכל לילה יש מסיבת חוף קטנה עם מוסיקה טובה ואווירה טובה אפילו יותר.

זמני גאות ושפל – הגאות והשפל בג'רי הזויים ולא קשורים למציאות ומשתנים מהר מאוד תשימו לב טוב לזה כשאתם משאירים ציוד על החוף ונכנסים לים כי לנו קרה כמה פעמים שהשארנו את הציוד 200-300 מטר מהחוף ושחזרנו המים נגעו בציוד, היו אנשים עם מצלמות ואייפונים וסתם נרטב להם הציוד אז במידה וכולם נכנסים למים ואף אחד לא שומר על הציוד מומלץ להעיף מבט מדי פעם לראות שהים לא לקח לכם את הדברים.

ההגעה לג'רי אינה זולה כלל וגם המחיייה בג'רי לא מהזולות שביבשת ולדעתי גם החופים עצמם אינם מדהימים ביופי שלהם, אך המקום מאוד מיוחד ויש בו אווירה שלא ניתן להסביר והאנשים שפגשנו שם היו מאוד איכותיים, במידה ואתם מחפשים מקום שהוא קצת יותר שקט ורגוע ופשוט "להיזרק" על החוף לכמה ימים ג'רי זה המקום בשבילכם.

צ'ילה

פוארטו נאטאלס

ממליץ בחום על הוסטל **Backpackers Nataly**, וילי הבעלים ממש עוזר ונחמד! אחרי הטורוסים הוא עזר לנו לעשות אסאדו מפנק של 3 ק"ג בשר. עם זאת, כדאי לבדוק היטב את שקי השינה שהוא משכיר ושהם מגיעים עם שק דחיסה תקין ושקל לכם לקפל את השק"ש ולהכניס אותו לכיסוי.

חוסמר – הוסטל מאוד מומלץ. באותו מחיר ניתן לקבל גם חדר זוגי או חדר ל-4 אנשים. הבעלים מאוד נחמד ואדיב, וסייע לנו בכל מה שהיינו צריכים.

ציוד לוגיסטי לטרק הטורוסים – ממליץ לכם לקנות בקבוק מים קטן \ כוס עם שאקל, שיתחברו למכנסי המטיילים שלכם, ככה לא תצטרכו כל שניה להוריד את המוצ'ילה בשביל לשתות.

השכרת אופניים – במידה ויש לכם זמן פנוי, ניתן להשכיר אופניים ולטייל בעיר, מומלץ לרדת עד לאגם ולהצטלם שם (כדאי להביא פק"ל קפה ולנוח שם).

פונטה ארנס

שווה לשלב את הטיול לאי של הפינגווינים עם האי של כלבי ואריות הים. כדאי לבדוק מזג אוויר לפני – עשוי לתת אינדיקציה כמה קרוב יהיה ניתן להתקרב לאי של אריות הים (אליו לא יורדים אלא רק מתצפתים מהסירה). אטרקציה מאוד מאוד שווה. מעבר לכך – מדובר בעיר רפאים, למעט כמה קזינואים. ימי רביעי פסטה ללא תחתית בחלק מהמסעדות.

זונה פרנקה – המחירים לא מאוד זולים והאיכות לא מיטבית, אך ניתן למצוא חלק מהמוצרים במחיר משתלם. לא הייתי מסתמך מאוד על המקום לקניית כל ציוד הטרקים אם אתם מתכננים הרבה טראקים. הרוב קונים שם שק"שים ואוהלים לטראקים בפטגוניה ואז בדרך כלל מוכרים אותם בברילוצ'ה.

פוקון

דווקא יש חיי לילה לא רעים - כדאי לצאת למסיבות שם. מומלצים לצאת ל- Kamikaze או ל- Bozz Discoteque.

לגבי הוואריקה, טיפוס על הר געש - לבדוק לפני שיוצאים שיש מזג אוויר טוב ביום הטיפוס ושיש גם קבוצה איטית לאלו שיותר מתקשים. אין דבר מתסכל יותר ממדריך שאומר לך לרדת כי אתה לא בכושר מספיק טוב. מי שלא בכושר יכול לקצר קצת את הדרך ולקחת רכבל שחוסך בערך שעת הליכה.

Hostel Andino - הוסטל מאוד מומלץ. המיטות באיכות גבוהה והאינטרנט מהיר. קיימים שני מטבחים מאובזרים היטב. ההוסטל נמצא במיקום אטרקטיבי והבעלים מאוד נחמד ואדיב. מעט יקר משאר ההוסטלים אך הרגשת הביתיות מפצה על כך.

בוליביה

סלאר

אנחנו יצאנו לסלאר דרך טופיזה, עם חברה שנקראת **valle hermoso**. אנחנו היינו מאוד מרוצים. לא הייתה לקבוצה שלנו שום בעיה עם הג'יפ **מבחינה מכנית, מה שאני לא יכול להגיד על חלק מהג'יפים של החברות האחרות שנתקעו לעיתים בדרך. היה אחלה אוכל והנהג היה אחראי וזהיר.** הטיול נמשך כ-4 ימים ולטעמי שווה להשקיע ולצאת דרך טופיזה כי דווקא הנופים בדרך לסלאר היו יותר מרשימים מהסלאר עצמו.

הערה חשובה!! במהלך הטיול לסלאר חליתי במחלת גבהים בצורה קשה! הראש כאב בקטע אחר ולא אקמולאופטלגין\תרופה למחלת גבהים עזרו לי אלא רק שיקויי התה שהבוליבינאים רקחו לי שם מעלי קוקה ועוד כמה דברים שאין לי מושג מהם * . הם היו סופר נחמדים ועזרו לי מאוד ורק לאור זאת הייתי ממליץ לכם לצאת עם החברה המצוינת לעיל. כמו כן, ממליץ להישאר בטופיזה יום יומיים להתרגל קצת לגובה ואז לצאת לסלאר. אנחנו עשינו בזמן הזה טיול סוסים נחמד באזור טופיזה עם אותה חברה (לא ממליץ לעשות יותר מ-2-3 שעות כי אחרת התחת שלכם הולך לכאוב מאוד).

לה פאז:

קרב צ'ולות – מומלץ לחובבי היאבקות WWE וכו'. היה משעשע מאוד והרגשנו חלק מהמופע. אחד מהתאבקים לקח את הבקבוק מים שהבאתי ושפך על היריב ועל הקהל, שלא נשאר חייב וזרק עליו בחזרה עגבניות. הרבה זמן לא צחקנו ככה ותיזהרו – עליי העיפו צ'ולה.

מסעדות:

גלאדיס – נמצאת על רחוב Llampu. אחלה מקום לאכול ארוחות בוקר – יש במקום מגוון רחב של ארוחות בוקר וקוראסון שוקולד טעים מאוד. הבעלים של המקום, גברת בשם גלאדיס, מאוד מאוד נחמדה ותשמח תמיד לארח אתכם! יש שם גם אחלה שניצל!

יש שני מסעדות שוות לאכול סטייקים ברמה גבוהה – סטייק האוס וקאסה דה ארגנטינה. ממליץ יותר על האחרונה מכיוון ששמה נותנים לכמה אנשים את האפשרות לחלוק ביחד סטייק של ק"ג. יוצא משתלם מאוד גם מבחינה כספית ובנוסף יש בופה חופשי עם סלטים.

פיצה מרטיני – מקום מצוין עם פיצות דקות וטעימות מאוד! בנוסף, באותו מקום מוכרים גם פלאפל ושווארמה בטורטיות. מאוד טעים! מומלץ בחום!

Megacenter ב- (Zona Sur האזור הדרומי) ממליץ ללכת ליום בילוי בקניון שכולל בתוכו: סרט במחיר מצחיק (17.5 ₪ לכרטיס זוגי!), משחקי וידיאו, פיינטבול לייזר (במקום כדורי צבע אתה מתחשמל אם יורים בך), באולינג (גם כן זול) ומשחק כדורגל במגרש סינטטי. כל זה מסתכם בערך ב-50 ₪. מחיר בדיחה לכל הפעילויות!

טרקטורונים – בעמק הירח \ עמק השמש – זהירות! בתקופה שלי היו שם תאונות קשות כי אנשים התפרעו. תנהגו לאט ובזהירות!

דרך המוות – אחת האטרקציות השוות. אנחנו יצאנו לדרך המוות עם לואיס מחברת Inside Bolivia. לואיס אחד הגברים והוא ידאג לכם להכל. את דרך המוות עשינו בקבוצה קטנה יחסית של כמה חברים. בעיניי זה עדיף על הקבוצות הגדולות של ה-20-25 איש מכיוון שאתם מקבלים יותר תמונות וסרטוני וידיאו מהרכיבה ואתם גם עושים את הדרך בקצב שלכם. שימו לב, ישנם 2 סוגי אופניים להשכרה, ממליץ לכם לקחת את המעט יקרות יותר (מגיעות גם עם בולמי זעזועים) גם לבטיחות וגם שלא יכאב לכם התחת.

רורה נבאקה

אנחנו יצאנו לג'ונגלים ולפאמפס דרך חברה שנקראת אמאזוניקו – נהנו מאוד, המדריכים מוכשרים ומצחיקים ובעל הבית (פפה) אחד הגברים, חברותי מאוד ומתייחס אליך כמו לבן בית. אגב, אביו של פפה הוא טיקו טודלה, ממחלציו של יוסי גינסברג ("בחזרה מהטואיצי"). אחרי הטראקים והגובה בלה-פז יהיה לכם תענוג להגיע לכאן וליהנות מהשמש והלחות במקום.

ברכה של אוסקר – יהיה לכם כיף להגיע לכאן ליום של רביצה בשמש ובברכה,
לשותות שייקים ולשחק קצת סנוקר.

אוכל – חובה לאכול ב-Juliano. אוכל טעים מאוד וברמה גבוהה ביותר.

פרו

קוסקו

קצרה היריעה מלפרט על שלל האטרקציות והבילויים שיש לעשות בעיר המופלאה הזאת. דבר אחד אני אציין והוא ההוסטל שלטעמי היה הכי טוב מפנק ואיכותי בכל הטיול שלנו. מדובר בהוסטל "קילומבו" והוא באמת מיוחד. ראשית, המיטות גדולות ומרווחות, אורטופדיות ומאוד מאוד נוחות. יש שמיכת פוך ענקית ועבה שפשוט לא תרצו לקום מהמיטה. בנוסף, יש מים רותחים 7\24 וזרם כמו של ברז כיבוי אש. כמו כן, יש טלוויזיה LED ענקית עם ספריית סרטים גדולה ועמדת מחשבים מהירה. בלילות נפתח בהוסטל בר עם אלכוהול במחירים זולים. ממליץ לכם מאוד לא לפספס!! ההוסטל הכי שווה ומטורף שהיינו בו בכל דרום אמריקה.

מאצ'ו פיצ'ו – אנחנו עשינו את האינקה ג'ונגל. הטיול כולל, בין היתר, נסיעה עם אופניים, אומגה ומעיינות חמים. היה נחמד מאוד, זה לא בדיוק טרק כי רוב הזמן אתם עוברים ממקום למקום עם ואן. יש הליכה קצרה שעושים ביום השלישי על מנת להגיע לעיירה ממנה יוצאים למאצ'ו פיצ'ו. גם כאן ניתן לבחור האם להשכים מוקדם בבוקר (בערך ב-05:00) ולהתחיל לטפס בערך כשעה במדרגות על מנת להגיע למאצ'ו פיצ'ו או להוסיף כסף ולהגיע עם הסעה לכניסה לאתר. בנוסף לכך, כדאי לכם לרכוש מראש כרטיס כניסה לאחד מההרים המיוחדים (Huayana Pichu או Montaña Picchu) שנמצאים בתוך האתר. כאן אין מנוס וחייבים לטפס על מנת להגיע לפסגה; לא כדאי להפסיד זאת – מאוד יפה לראות את המאצ'ו פיצ'ו ממבט על ואת כל שאר הנוף מסביב.

חלום כחול – המסעדה נמצאת ממש לפני ההתחלה של סמטת המציקים (מצד שמאל, ליד מסעדת הנרגילה). המחיר של הארוחה זול מאוד, כ-10 סול (בערך 12 ₪), והיא כוללת מנה ראשונה, עיקרית, שתייה וקינוח. אכלנו שם כמעט כל יום, ללא סלמונלה או אירועים חריגים. מומלץ מאוד.

לימה

לכאורה עיר אפורה ומשעממת אבל אם אתם חובבי חיי לילה זה המקום בשבילכם. בסופי השבוע יש כאן מסיבות מטורפות! ממליץ במיוחד על המועדונים גוטיקה ואאורה! כמובן שיש גם הרבה קזינואים ואוכל טוב – מסעדות בופה אכול כפי יכולתך, סושי ללא תחתית וגם כמה מסעדות גורמה לאיני הטעם. בפארק קנדי בשכונת מירפלורס קיימת מסעדה שנקראת טרבוש, שמוכרת אוכל ערבי – פלאפל, שווארמה, קבב, פרגיות – ממש מרגישים בבית! קזינואים (למהמרים שביניכם) – כדאי לבקר בקזינו אטלנטיק סיטי, הוא הגדול ביותר בעיר. למי שמעוניין במשחקים עם בליינדים נמוכים, מומלץ ללכת ל-Fiesta Casino ו-Majestic Casino

הווארו

[Andes Camp](#) – הוסטל מומלץ. הבעלים פרנק אדם מאוד נחמד ויעזור לכם בכל מה שתצטרכו. יש ארוחת בוקר חוץ מימי ראשון ובקומה השנייה יש DVD עם ספריית וידיאו. בנוסף, אם יתחשק לכם לבשל אז המבטח מאובזר היטב.

Huayhuash - ממליץ לכם מאוד מאוד ובחום רב לצאת לטרק עם חברת ENJOY HUAYHUASH. החברה פשוט מעולה והארגון הלוגיסטי שלהם מדהים. לדעתי, אחרי שלל הטרקים שעשיתם ביבשת, אי אפשר לסיים בצורה יותר טובה מאשר עם טרק הוואיוואש כגראנד פינאלה. בשונה מכל הטרקים שעשיתם, כאן הולכים לעבוד בשבילכם ואתם הולכים להתפנק (הטרק עדיין קשה ואתם הולכים ללכת ולטפס הרבה אבל כיף מאוד להגיע למחנה מאורגן כשתה ופופקורן מחכים לכם). כשאתם מגיעים למחנה שלכם, האוהל שלכם כבר מוקם, כאשר שקי השינה והציוד אישי שלכם כבר נמצאים בתוכו. בנוסף, יש הרבה אוכל (ארוחת בוקר + שקית צופרים לארוחת עשר + ארוחת צהריים + נשנוש לפני ארוחת ערב – תה ופופקורן +

ארוחת ערב שכוללת מרק ומנה עיקרית ותוספת). טרק מפנק ברמה הכי גבוהה שיש, יש לכם אוהל גדול ומיוחד שבו נמצא "חדר האוכל" עם כיסאות מתקפלים. בקיצור ת"ש מדהים.

ממליץ לכם לקנות באחד מבתי המרקחת בקבוק מים חמים (לדוגמא:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/99/Hot_Water_Bottle.jpg)

ולפני שאתם הולכים לישון תבקשו מהמדריכים שיחממו לכם מים רותחים. בלילות הקפואים כיף מאוד לישון עם הבקבוק בתוך השק"ש שמחמם אתכם מאוד.

בנוסף, ממליץ לכם לשכור לפחות סוס חירום אחד או יותר, תלוי במצבכם הגופני, שאם מישהו מתעייף שיוכל לנוח קצת. מבחינת גבהים עדיף לכם לשהות כמה ימים בהווארז לפני היציאה לוואי וואש על מנת להתרגל לגובה (אפשר לעשות בינתיים את לגונה 69 או טרק יומי אחר) וזוהי גם עוד סיבה מצוינת שיהיה לכם סוס לשעת חירום.

פנמה

פנמה סיטי

מוניות - לאחר זמן מה שהיינו בפנמה סיטי, ונאלצנו להתמקח רבות עם נהגי מוניות ולשלם מחירים גבוהים, נאמר לנו שבפנמה סיטי כל נוסע משלם דולר לנסיעה. כמובן שאם מדובר בנסיעה קצת יותר רחוקה כנראה שתאלצו לשלם יותר, אך מה שאני ממליץ לכם זה לא להתמקח עם הנהג על המחירים כי הוא יבין שאתם תיירים שלא מכירים את המחירים בעיר וינסה לעשוק אתכם. לכן, מה שכדאי לכם זה לעלות על המונית, לא לדבר על המחיר, להביא לו את סכום הכסף כשהגעתם ליעד ולרדת. זה עבד לנו כמעט בכל הפעמים.

סאן בלאס

אנחנו שהינו באי של פרנקלין. היה מוצלח מאוד והם היו ממש נחמדים. הם היו אדיבים וכשביקשנו עוד תוספת אוכל אז הביאו לנו. מומלץ להביא גלונים של מים (בכל גלון 4-5 ליטר) - עדיף לחשב 1.5-2 ליטר ליום בן אדם ולא להתקמצן, ממילא סוחבים את זה אולי כמה מטרים מהוסטל להסעה. בנוסף, השכרנו במקום שנורקלים (עולה גרושים כמה שקלים) והיה ממש משתלם. שנירקלנו כל יום, יש שם הרבה אלמוגים ודגים יפים, ראינו גם פעמיים חתולי ים וכל מיני דגים מוזרים. היו לנו 2 לילות עם סערות ברקים, זה היה מחזה מרהיב. בקיצור שווה מאוד, אחת החוויות החזקות - בלי איפון בלי מחשב, קמים בבוקר - אוכלים, הולכים כמה מטרים מהבקתה לים, משנרקלים, יושנים צהריים, קמים לשחות בים, ובערב שותים רום ובירה ומשחקים קלפים. החופש האולטימטיבי.

בוקאס דל טורו

בית חב"ד - די חדש יחסית, שוכן בהוסטל אינטרנשיונל. האנשים חמים מאוד ועוזרים, היינו בהרבה בתי חב"ד ואין ספק שכאן הייתה ארוחת השישי הכי טעימה ומפוארת שאכלנו! מומלץ להגיע, לצחוק, לשמוח ולשתף סיפורים. סיורים - באי ישנם הרבה סוכנויות שמוציאים טיולים שונים ומגוונים. אנחנו יצאנו לטיול שכלל: צפייה בדולפינים, 2 מקומות שנירקול, הגעה לאי יפה עם מי טורקיז וחול לבן וצפייה בעצלנים. מומלץ מאוד. בנוסף, כדאי לכם להגיע לאי בו שוכנות הצפרדעים האדומות. אנחנו לא מצאנו אותם לבד ושילמנו לילידים המקומיים כמה פרוטות על מנת שיתפסו את הצפרדעים ויראו לנו אותם.

קוסטה ריקה

מנואל אנטוניו - בתור אחד שבילה חצי שנה בדרום אמריקה, היה בפאמפס ובגונג'לים של בוליביה, ולאחר מכן והגיע למנואל אנטוניו אני חייב להגיד שהמקום בהחלט הפתיע אותי. ראינו מגוון רב של חיות (עצלנים, כמה סוגי קופים, למורים, נחשים, עכבישים, חרקים מיוחדים, תנינים, איגואנות ומכרסמים שונים). בנוסף, החוף יפה מאוד ואפשר להסתלבט שם בכיף שעה, רק תזהרו מהלמורים הם באים לחוף ומנסים לגנוב אוכל מאנשים.

****חשוב**** ממליץ מאוד לקחת מדריך עם טלסקופ, אין אפשר להשוות בכלל את החוויה – הבדל של שמיים וארץ, אתם רואים את כל החיות, גם כאלו שרחוקות מאוד ומסתתרות בין העצים, באיכות HD מדהימה (אנחנו התחלנו בהתחלה בלי מדריך ומיד אחרי שנתנו לנו להביט שניה בטלסקופ ישר לקחנו אחד). אל תתקמצנו ותוציאו עוד כמה שקלים, הייתה לנו גם מצלמה עם 20X זום אופטי ועדיין אי אפשר היה להשוות בכלל.